

VAN EEN BLOEM EN HAAR PLUIZENBOL

Iedere dag gaan ze op stap en maken ze foto's. Die sturen ze door naar Facebook: vier, vijf soms meer dan tien. Zo vertellen ze met kleurige beelden over hun wandelingen langs beemden, velden, beken en boskanten. Of ze zwerven door hun stad en leggen vaak onbekende schatten bloot maar ook treurnis of pijnlijk verrassend verval. Ik krijg veel van die foto's, vooral van vroegere vriendinnen die ik nu via Internet virtueel weer ontmoet. Agnes is de meest productieve. Ze was redactiesecretaresse van het krantenbedrijf waar ook ik werkte. Na vele jaren vonden we elkaar terug via haar foto's op FB. Eén van haar laatste inzendingen gaat uitsluitend over de paardenbloem. En laat dat nu een van mijn lievelingen zijn. Als iemand die bloem als onkruid doodverft, schiet ik uit mijn krammen. Onkruid bestaat niet, wilde kruiden en planten wel. En voor hen is het negatieve voorvoegsel 'on' totaal ongepast.

De paardenbloem dus. Vandaag is ze overweldigend present in weiden en langs de weg: stralend geel of als een feeëriek, witte pluizenbol. Bekijk ze aandachtig en van heel dichtbij en je staat verstomd: hoe geordend die smalle, gele lintblaadjes naar het middelpunt van het bloemhoofdje reiken en hoe behaaglijk de bloem zich neervlijt op haar groene rozet. En ze is niet alleen mooi maar voor velen ook onmisbaar. Voor bijen, vlinders en tal van insecten is ze een bron van nectar en stuifmeel. We worden van alle kanten aangemaand om onze tuinen vriendelijker voor bijen en vlinders te maken. Iets waarvoor we ons dus niet eens naar het tuincentrum hoeven te reppen: de paardenbloem staat altijd klaar en kost niets. Ze heeft overigens niet alleen aan insecten veel te bieden maar ook aan ons: haar blaadjes zijn eetbaar, bevatten veel vitamines en mineralen en geven een pittige smaak aan slaatjes. Je kan er ook thee mee zetten en ze hebben een genezende kracht voor nier- en andere kwalen. Overvloedige informatie daarover zijn makkelijk op te sporen via google.

Maar nu over naar de pluizenbol. Agnes fotografeerde er een van zeer dichtbij zodat je haast al zijn kleine, witte parachutes ziet die samen, als bij mirakel, een perfecte bol vormen.

De pluizenbollen staan als evenzoveel juweeltjes tussen het groen en andere veldbloemen te pronken tot de wind hun parachootjes een na een wegblaast. Dansend boven weilanden en beemden zoeken ze naar de beste groeiplek voor het zaadje dat ze vervoeren. Mooi, toch? Ik kan me geen poëtischer vorm van voortplanting voorstellen. En is het niet geweldig dat kinderen (en zij niet alleen) het heerlijk vinden om de pluisjes weg te blazen en daarbij een wens te doen? Geef toe dat het iets magisch heeft.

Jammer dat voor de paardenbloem geen mooiere naam werd gevonden. (Zij heeft er een tweede die ook met een p begint, maar aan 'vuile woorden' doen we hier

niet mee). In het Engels kreeg de bloem de welluidende naam 'dandelion', wat een verbastering zou zijn van het Franse 'dent de lion' (leeuwentand wat, vertaald naar het Duits, Löwenzahn wordt). Dat verwijst naar de inkepingen in de lintblaadjes die op een leeuwentand zouden gelijken.

Maar in onze taal werd het dus paardenbloem. Op de vraag waar die naam vandaan komt, vond ik twee tegengestelde antwoorden. Het ene luidt dat paarden dol zijn op het gewas, wat dus de benaming zou kunnen verklaren. Maar volgens een andere bron willen merries noch hengsten paardenbloemen opeten. Dat lijkt me geen of een al te gekke reden om de bloem met paarden te verbinden. Ik zal het aan kenners moeten vragen.

Met deze is wel duidelijk dat ik van de paardenbloem en haar pluizenbol hou en dat ik van u hetzelfde hoop. Voor mij behoort die bloem tot het 'kleine schone' dat men vaak niet ziet of, veel erger nog, wegkapt of uitroeit met vergif.

Ik pluk een pluizenbol, blaas lichtjes naar de kleine parachutes, volg ze met mijn ogen en doe een wens. Dezelfde als bij het branden van een kaarsje in de kerk, waarbij ik de Schepper om Zijn bescherming en liefde bid voor zijn bedreigde blauwe planeet en voor ons allen die haar bewonen.

T.S.